

PARAULA I VIDA

La Basílica del Sant Crist de Balaguer

El proper dia 9 de novembre, dins la festa joiosa del Sant Crist i en l'Any Jubilar de la Misericòrdia, festejarem que el Papa Francesc, amb data 9.5.2016, ens ha regalat el do precíós del títol de **Basílica Menor** al nostre estimat Santuari del Sant Crist de Balaguer. És un gest important per a tot el Bisbat i més enllà.

El títol de Basílica Menor és un honor concedit pel Papa a aquelles esglésies més importants que, en atenció a la seva història i cultura, vida litúrgica i acció pastoral, són particularment significatives. La concessió del títol de Basílica Menor procura enfortir la vinculació amb l'Església de Roma i amb el Sant Pare, i alhora promou la seva exemplaritat com a centre d'especial acció litúrgica i pastoral a la ciutat i a la Diòcesi, i és lloc privilegiat per a acollir el perdó i la indulgència. Amb la nova Basílica del Sant Crist de Balaguer seran cinc les de la Diòcesi: la Catedral de Sta. Maria de La Seu d'Urgell, la Mare de Déu de Valldeflors a Tremp, la Mare de Déu de Meritxell a Canillo, patrona d'Andorra, i la Mare de Déu de Núria, a Queralbs, patrona de tot el nostre Bisbat.

La nova Basílica del Sant Crist prové de l'antiga església dedicada a Santa Maria d'Almatà que ja es troba documentada el 1094, a l'època del comte Ermengol IV d'Urgell, i el 1351 fou cedida a la comunitat de Monges Clarisses. No fou fins al 1622 que passà a anomenar-se Santuari del Sant Crist de Balaguer. Els orígens històrics i llegendaris de la Sagrada Imatge del Sant Crist ja són explicats per Henric Cook el 1585, i després pel P. Vicenç Domènech el 1602. Tots es refereixen a la imatge tan devota del Crist que suposadament hauria realitzat Nicodem, commogut per la mort en Creu del Redemptor. Després de la destrucció el 1936 de la sagrada imatge gòtica, el Santuari és presidit actualment per una còpia feta per Joaquim Ros i Josep Espelta, i beneïda pel Bisbe Ramon Iglesias el 1947.

A l'«*Himne de la Romeria*» en honor del Sant Crist de Balaguer, estrenat el 1900, la seva victòria a la Creu és cantada amb vers vibrant pel gran poeta del renaixement de la llengua catalana, Mn. Cinto Verdager, i amb una música molt inspirada del Mestre Sorribes. Proclama amb fe: «*Del cel blau per la dreuera siau*

el nostre davanter; siau la nostra bandera, Sant Crist de Balaguer.»

Pugem a venerar el Sant Crist a la seva Basílica. Impressiona veure com tantes persones pugem a pregar. De dia i de nit, solemnement o bé de forma íntima... El Sant Crist de Balaguer ens rep a tots i ens consola a tots. Carregat dels nostres dolors i exhaust, ens envia un darrer sospir de misericòrdia i de pau, obre els seus braços per abraçar-nos a tots, per consolar-nos a tots. Ell carrega damunt seu tot el sofriment del món i el transforma en vida. Cerquem en Ell la força de la misericòrdia de Déu, per ser «*misericordiosos com el Pare celestial és misericordiós*» (Lc 6,36).

El Papa Francesc ha honorat Balaguer, la Noguera i tot el nostre Bisbat d'Urgell, atorgant el títol de Basílica al Santuari. Ara ens toca a nosaltres oferir el testimoniatge de l'amor a Jesucrist amb obres i de veritat, i viure la comunió filial amb el Sant Pare, assumint el nostre compromís obediència al seu programa de fidelitat a l'Evangeli de l'alegria.

† **Joan-Enric Vives**
Arquebisbe d'Urgell

ACTUALITAT

Cadena de Pregària

«*La collita és abundant, però hi ha pocs segadors. Demaneu a l'amo dels sembrats que hi faci anar més segadors*» (Mt 9,38).

Per dotzè any consecutiu, la Delegació Diocesana de Pastoral Vocacional del Bisbat d'Urgell, es vol unir a la «Cadena de Pregària per les vocacions» organitzada a nivell de les 10 diòcesis amb seu a Catalunya. Es pretén que durant tots els dies i totes les hores del mes de novembre hi hagi persones o grups pregant per les vocacions, tot formant aquesta cadena ininterrompuda de pregària per les vocacions. Cada diòcesi es compromet 3 dies a mantenir la pregària continuada, durant les 24 h del dia.

A la nostra diòcesi d'Urgell li correspon organitzar aquesta cadena de pregària: avui diumenge 6; el dimecres 16 i el dissabte 26 de novembre.

L'experiència d'aquests anys resulta molt positiva en moltes comunitats parroquials i religioses, tant a nivell comunitari com a nivell personal. És per això que, enguany, es vol tornar a repetir. Hi pot participar tothom qui vulgui pregar. Es pot fer individualment o en comunitat. Molts malalts agraeixen col·laborar en aquesta iniciativa. Val a dir que les comunitats de vida consagrada i especialment les de vida contemplativa participen molt en aquesta cadena.

APUNTS PER A L'ANÀLISI

La misericòrdia és innovadora

Un grup de professors parlava d'innovació pedagògica, tema recurrent en múltiples fòrums que, des d'iniciatives diverses, donen actualitat i continuïtat, en aquests moments, a la inquietud innovadora que ha caracteritzat l'escola des de fa ja unes quantes dècades.

Sostenia un dels presents que «els educadors cristians havien de cercar elements que ajudin a repensar el sentit de l'educació, a fonamentar el discurs pedagògic, també des d'una perspectiva cristiana, amb la finalitat de contribuir a redefinir l'escola del present i del futur. S'ha d'impartir una educació de qualitat. Hem d'estar ben preparats per oferir-la, però nosaltres no podem negligir la qualitat del nostre testimoniatge dels ensenyaments de Jesús».

Són ben certes aquestes afirmacions. Ho és també que enguany els educadors catòlics hem reintroduït amb força una paraula en el diàleg educatiu: misericòrdia. Paraula significativa aquest 2016 —i sempre— de celebració de la Misericòrdia, que ens convida a ajudar a fer créixer persones misericordioses com el Pare. «Sigueu misericordiosos com el vostre Pare és misericordiós» (Lc 6,36). Fer-ho des d'una relació educativa propera amb cada alumne, en la qual ens sentim alhora referents d'aquest Jesús del qual sovint parlem, de la seva compassió solidària, de la proximitat discreta o esclatant, de l'acolliment pacificador, de la humilitat encomanadissa, del seu fer-se proper generosament als pobres... confiant que ho desobreixin, que des d'una sincera conversió perso-

nal se sentin cridats a seguir-lo. Hem de demanar que la nostra fidelitat al Mestre de tots arrossegui i sigui esperançadora, il·luminadora, serena... que sigui misericordiosa. «Viviu tots units, tingueu els mateixos sentiments, estimeu els germans, sigueu misericordiosos i humils» (1Pe 3,8).

Els educadors cristians som convidats a continuar acollint la misericòrdia amb cor generós i a traspuar-la, a projectar-la en l'acció educativa de cada dia i en la relació amb tots els qui se'ns apropen, afermats en la fe o en actitud de recerca. Som cridats a fer conèixer les obres de misericòrdia de la tradició cristiana, veritable itinerari educatiu que l'Església ens convida a recórrer, a testimoniar com a exercici de l'amor que ens mena al servei generós.

Enric Puig Jofra, SJ

PALABRA Y VIDA

La Basílica del Santo Cristo de Balaguer

El pròxim dia 9 de novembre, en la festa gozosa del Santo Cristo y en el Año Jubilar de la Misericòrdia, celebrarem que el Papa Francisco, con fecha 9.5.2016, nos ha regalado el don precioso del título de **Basílica Menor** a nuestro querido Santuario del Santo Cristo de Balaguer. Es un gesto importante para toda la Diócesis y aún más allá.

El título de Basílica Menor es un honor concedido por el Papa a aquellas iglesias más importantes que, en atención a su historia y cultura, vida litúrgica y acción pastoral, son particularmente significativas. La concesión del título de Basílica Menor procura fortalecer la vinculación con la Iglesia de Roma y con el Santo Padre, y al mismo tiempo promueve su ejemplaridad como centro de especial acción litúrgica y pastoral en la ciudad y en la Diócesis, y es lugar privilegiado para acoger el perdón y la indulgencia. Con la nueva Basílica del Santo Cristo de Balaguer serán cinco las de la Diócesis: la Catedral de Sta. María de La Seu d'Urgell, la de Ntra. Sra. de Valldors en Tremp, la de Ntra. Sra. de Meritxell en Canillo, patrona de Andorra, y la de Ntra. Sra. de Núria, en Querol, patrona de toda nuestra Diócesis.

La nueva Basílica del Santo Cristo proviene de la antigua iglesia dedicada a Santa María de Almatà que ya se encuentra documentada en 1094, en la época del conde Ermengol IV de Urgell, y en 1351 fue cedida a la comunidad de Monjas Clarisas. No fue hasta 1622 que pasó a denominarse Santuario del Santo Cristo de Balaguer. Los orígenes históricos y legendarios de la Sagrada Imagen del Santo Cristo ya son explicados por Henrique Cook en 1585, y luego por el P. Vicente Domènech en 1602. Todos se refieren a la imagen tan devota del Cristo que supuestamente habría realizado Nicodemo, conmovido por la muerte en Cruz del Redentor. Después de la destrucción en 1936 de la sagrada imagen gótica, el Santuario está presidido actualmente por una copia realizada por Joaquim Ros y Josep Espelta, y bendecida por el Obispo Ramón Iglesias en 1947.

En el «Himno de la Romería» en honor del Santo Cristo de Balaguer, estrenado en 1900, su victoria en la Cruz viene cantada con verso vibrante por el gran poeta del renacimiento de la lengua catalana, Mn. Cinto Verdaguer y con una música muy inspirada del Maestro Sorribes. Proclama con fe: «*Del cel blau per la drecera siau el nostre davanter; siau la nostra bandera, Sant Cristo de Balaguer.*»

Subamos a venerar el Santo Cristo en su Basílica. Impresiona ver cómo tantas personas suben a orar. De día y de noche, solemnemente o bien de forma íntima... El Santo Cristo de Balaguer nos recibe a todos y nos consuela a todos. Cargado de nuestros dolores y exhausto, nos envía un último suspiro de misericordia y de paz, abre sus brazos para abrazar a todos, para consolarnos a todos. Él carga sobre sí con todo el sufrimiento del mundo y lo transforma en vida. Busquemos en Él la fuerza de la misericordia de Dios, para ser «*misericordiosos como el Padre celestial es misericordioso*» (Lc 6,36). El Papa Francisco ha honrado Balaguer, la Noguera y toda nuestra Diócesis de Urgell, otorgando el título de Basílica al Santuario. Ahora nos toca a nosotros ofrecer el testimonio del amor a Jesucristo con obras y de verdad, y vivir la comunión filial con el Santo Padre, asumiendo nuestro compromiso obediente a su programa de fidelidad al Evangelio de la alegría.

† **Joan-Enric Vives**
Arzobispo de Urgell

Pelegrinatge a Núria de les parròquies d'Urgell Mitjà en l'Any Jubilar de la Misericòrdia

Unes 150 persones de les parròquies de Guissona, Agramunt, Artesa i Ponts, i d'alguns poblets petits dels entorns van pelegrinar el 15 d'octubre al Santuari-Basílica de la Mare de Déu de Núria, amb motiu de l'Any de la Misericòrdia, per guanyar el Jubileu. Anaven acompanyats pels rectors de cada parròquia, el Vicari general, Mn. Ignasi Navarri, i alguns seminaristes. Al Santuari van ser rebuts pel Capellà custodi, Mn. Joan Perera.

Prop de les deu del matí arribaven els pelegrins: famílies joves, avis, fidels de moltes edats diverses, que van compartir una estona d'esbarjo. Després els sacerdots es van disposar fins a l'hora de la celebració eucarística per rebre les confessions d'aquells que ho demanessin.

A les dotze en punt, tots els pelegrins es van aplegar a la porta del Santuari. Amb gran solemnitat, es va fer la pregària del Jubileu, conduïda pel Vicari general, Mn. Ignasi Navarri, i pel Capellà custodi, Mn. Joan Perera. També van ser presents Mn. Ramon Balagué, Mn. Josep Uriel Álvarez, Mn. Bonifaci Fortuny, Mn. Gabriel Casanovas, Mn. Francisco González i Mn. Josep Cava. I es va travessar la Porta Santa cantant el Credo.

L'Arxiprest d'Urgell Mitjà, Mn. Ramon Balagué, va donar la benvinguda als presents abans de co-

mençar la missa, recordant el motiu profund del Jubileu de la Misericòrdia. Durant la celebració, Mn. Ignasi Navarri va posar en relleu en la seva homilia l'acolliment que la Mare de Déu fa de tots, tal i com ho fa una mare, sense posar diferències i estimant malgrat les faltes que poguem fer. Va encoratjar a seguir també l'exemple de Maria i a ser fidels al missatge de Jesús. La missa, solemnitzada pels cants de la coral de la parròquia de Guissona, i del cor de la comunitat ucraïnesa de ritus greco-catòlic de la parròquia de Guissona va acabar amb un petit concert. La jornada es va cloure amb un àpat de germanor i una visita de la Vall de Núria conduïda per Mn. Joan Perera.

► **25 anys del Cor dels Petits Cantors del Principat d'Andorra.** El dia 15 d'octubre al Centre Cultural i de Congressos Lauredià d'Andorra, de Sant Julià de Lòria, va tenir lloc la joiosa i emotiva celebració dels 25 anys del Cor dels Petits Cantors del Principat d'Andorra, amb l'estrena d'una *Cantata de l'aigua*, del compositor fill de

Montpeller, Marc Henric, vinculat als Pueri Cantores. Amb poemes de diversos autors andorrans com Ester Fenoll, Marta Dou, Albert Esteve, Montserrat Marfany, Teresa Colom, Josep Enric Dallerès, i Rossend Marsol Clua «Sicoris», i les veus del Cor dels Petits Cantors.

Introduïda la festa per Josep Enric Dallerès, i presidida pel Coprí-

cep episcopal, participaren amb parlaments el Cap de Govern i la Directora Catherine Metayer. Hi assistiren la Cònsol d'Andorra la Vella, consellers del Comú de Sant Julià de Lòria, ministres, ambaixadors, altres autoritats, i un nombre públic, amb excantors i familiars. I s'esdevingué una jornada molt emotiva i gran nivell musical.

LA VEU DEL PAPA FRANCESC

Apreneu de mi

A vui ens centrem en un pasatge commovedor de l'Evangelí en el qual Jesús diu: «Veniu a mi, tots els qui esteu cansats i afeixugats, i jo us faré reposar. [...] Accepteu el meu jou i feu-vos deixebles meus, que sóc mansuet i humil de cor, i la vostra ànima trobarà repòs.»

El primer imperatiu és «Veniu a mi». Adreçant-se a aquells que estan cansats i afeixugats, Jesús es presenta com el servidor del Senyor descrit en el llibre del profeta Isaïes. En la invitació de Jesús troben finalment resposta a la seva espera: fent-se deixebles

seus reben la promesa de trobar repòs per a tota la vida.

El segon imperatiu diu: «Accepteu el meu jou». En la controvèrsia amb els escribes i els doctors de la Llei, Jesús proposa als seus deixebles el seu jou, en el qual es troba el compliment de la Llei. Els vol ensenyar que descobriran la voluntat de Déu mitjançant la seva persona.

D'això es desprèn el tercer imperatiu: «Feu-vos deixebles meus». Als seus deixebles Jesús els ofereix un camí de coneixement i d'imitació. Ell s'adreça als humils, als petits, als pobres, als neces-

sitats perquè ell mateix s'ha fet petit i humil.

També nosaltres tenim moments de cansament i de desil·lusió. Recordem aquestes paraules del Senyor, que ens consolentant i que ens fan comprendre que estem posant les nostres forces al servei del bé. Tenir fixada la mirada en el Fill de Déu ens fa comprendre quant de camí ens queda per recórrer encara; però al mateix temps ens infon la joia de saber que estem caminant amb ell i que mai no estem sols.

(Dimecres, 14 de setembre de 2016.)

Urgell participa en la 3a Trobada de voluntaris de Càritas Catalunya

Un nombrós grup de voluntaris de la diòcesi d'Urgell va participar, el dissabte 22 d'octubre, en la 3a Trobada de Càritas Catalunya, especialment preparada per als membres de Càritas i els voluntaris. Es va celebrar a Tarragona, al Teatre Auditori Camp de Mart, sota el lema «Transformem la societat des de la Misericòrdia». L'Arquebisbe d'Urgell, Mons. Joan-Enric Vives va ser-hi present juntament amb el Delegat episcopal, Mn. Jaume Mayoral, i el Director, Sr. Josep Casanova, treballadors de Càritas i voluntaris.

Després de la recepció dels participants vinguts de tot Catalunya, a les deu del matí va començar la pregària d'inici amb Mn. Joan Àguila. Uns 1.900 assistents es van trobar al Camp de Mart per viure la trobada. Després de la benvinguda institucional de l'Arquebisbe de Tarragona i el de Barcelona, la Presidenta de Càritas Catalunya, Sra. Carme Borbonès, i el Director de Càritas Tarragona, Sr. Francesc Roig, es va iniciar el temps per a les ponències, en el que van participar el Sr. Imanol Zubero Beascochea, sociòleg i professor de la Universitat del País Basc, que basà la seva proposta en el fet que la mirada de misericòrdia «és universal i és activa» i que «ens porta a encarregar-nos de la realitat». Després Mn. Miquel Barbarà amb una segona aportació va subratllar que «la misericòrdia no pot servir per adormir les consciències». «Càritas té prou clar que tenim el deure de ser conscients de les causes que provoquen la pobresa. No tingueu por de denunciar les injustícies.»

El missatge de la Trobada fou proclamat al final de l'Eucaristia per la Presidenta de Càritas Catalunya, Sra. Carme Borbonès. Aquest esdeveniment ha estat una oportunitat per a la formació i per a intercanviar experiències; millorar les actuacions i aprofundir en el compromís de la transformació social a través de l'acció de Càritas. Tot emmarcat en l'Any jubilar de la Misericòrdia. Després

del dinar de germanor i de les visites a la ciutat programades a la tarda, la jornada va culminar amb l'Eucaristia, que fou presidida per l'Arquebisbe de Tarragona, Mons. Jaume Pujol, i concelebrada pels Bisbes de Catalunya, entre ells, Mons. Joan-Enric Vives. El cant del *Virolai*, en acabar, posà el fermall a una jornada molt viscuda, que tindrà la seva continuïtat d'aquí a dos anys.

AGENDA

- ▶ **6 novembre.** Cadena de Pregària per les vocacions.
- ▶ **7 novembre.** Inici de la V Setmana de Cinema Espiritual al Principat d'Andorra. Cinemes Illa, Escaldes-Engordany. Fins a l'11 de novembre.
- ▶ **9 novembre.** Celebració de la concessió del títol de Basílica al Santuari del Sant Crist de Balaguer, a les 11 h.
- ▶ **11 novembre.** IX Jornades de Formació de Catequistes, a Caldes Montbui. Fins al dia 13 de novembre.
- ▶ **12 novembre.** Visita pastoral a Vilaplana (Baronia de Rialp).
- ▶ **13 novembre.** Clausura de l'Any de la Misericòrdia.

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA I SANTORAL

7. ■ (□ a Lleida). Dilluns (lit. hores: 4a setm.) [Tt 1,1-9 / SI 23 / Lc 17,1-6]. Lleida: Beat Francesc de Jesús Maria Josep Palau i Quer (Aitona, Segrià 1811 - Tarragona 1872), prev. carmelità, fundador Gns. i Gnes. Carmelites (1860-1861); sant Ernest, mr.; santa Carina, vg. i mr.

8. ■ Dimarts [Tt 2,1-8.11-14 / SI 36 / Lc 17,7-10]. Beata Isabel de la Santíssima Trinitat, vg.; sants Sever, Severià, Carpòfor i Victorià, coneguts per *màrtirs coronats*; sant Deodat I, papa (615-618).

9. □ Dimecres [Ez 47,1-2.8-9.12 (o bé: 1C 3,9b-11.16-17) / SI 45 / Jo 2,13-22]. Dedicació de la Basílica del Laterà; Urgell: festa del Sant Crist de Balaguer.

10. □ Dijous [Flm 7-20 / SI 145 / Lc 17,20-25]. Sant Lleó el Gran, papa (tosca, 440-461) i doctor de l'Església; sant Andreu Avel·lí (†1608), prev. teatí.

11. □ Divendres [2Jo 4-9 / SI 118 / Lc 17,26-37]. Sant Martí de Tours (†397), bisbe, abans monjo, originari de Pannònia; sant Menna, oficial siríac mr. (Alexandria, s. III).

12. ■ Dissabte [3Jo 5-8 / SI 111 / Lc 18,1-8]. Sant Josafat, bisbe coadjutor de Pólozk i màrtir (1623) per la unitat dels cristians; sant Emilià (Millán) de la Cogolla, ermità a la Rioja.

13. ■ Diumenge vinent, XXXIII de durant l'any (lit. hores: 1a setm.) [MI 4,1-2a / SI 97 / 2Te 3,7-12 / Lc 21,5-19]. Sant Leandre, bisbe de Sevilla (s. VI); sant Dídac (Diego) d'Alcalà, religiós franciscà a Sevilla (†1463); sant Estanislau de Kostka, religiós jesuïta; sant Nicolau I el Gran, papa (858-867).

Diumenge XXXII de durant l'any

COMENTARI

Déu no és de morts sinó de vius

En realitat 2Ma no és continuació de 1Ma sinó obra independent, pietosa i centrada en Déu, adreçada als jueus que viuen a Egipte per interessar-los en el Temple de Jerusalem i les festes jueves. Destaca la catèquesa sobre la fe en la resurrecció, testimoniada en el relat del martiri dels set germans amb la seva mare.

Preferint *morir abans que violar les lleis dels nostres pares*, el just sap que *Déu s'apiadarà i el ressuscitarà a una vida eterna*; i que per això *és bo de confiar en l'esperança que Déu ens dóna de ressuscitar-nos*.

La secció 2,16-3,5 de 2Te té la vitalitat eclesial com a fil conductor. Havent donat gràcies perquè *Déu us ha escollit perquè obtingueu la salvació* (v. 13s), i exhortat a *mantenir-se fermes guardant l'ensenyament* (v. 15), ara hi ha una súplica a *Jesucrist —el nostre Senyor— i Déu —el nostre Pare— que ens ha estimat tant* per demanar que *conforti els nostres cors en tota mena de bones obres* (ortopraxi) i *bona doctrina* (ortodòxia).

Amb petició particular: *Pregueu per nosaltres —els Apòstols— responsables de què la Paraula del Senyor es propagui pertot arreu*.

Jesús respon a la qüestió de la resurrecció dels morts que li presenten *els saduceus* els quals *neguen que els homes hagin de ressuscitar* perquè conceben la vida del més enllà com una simple continuïtat del món present.

La resposta de Jesús té dues parts ben distintes: a) donant per suposada la fe en la resurrecció, aclareix que *els qui Déu considerarà dignes de tenir un lloc en el món que vindrà* viuran una vida completament diferent a la vida d'ara; b) després, evocant l'episodi de *la bardissa que no es consumia* (Ex 3,6s), subratlla que la fidelitat del *Déu d'Abraham, d'Isaac i de Jacob* és més forta i poderosa que la mort.

Mn. José Luis Arín

▶ Lectura del segon llibre dels Macabeus (2Ma 7,1-2,9-14)

En aquells dies, set germans, que havien estat detinguts amb la seva mare, eren forçats pel rei, sota la tortura d'assots i de fuets, a menjar carn de porc, que la Llei prohibia. Un d'ells, parlant per tots, digué: «Què vols saber de nosaltres amb aquest interrogatori? Estem disposats a morir abans que violar les lleis rebudes dels nostres pares.» El segon, a punt d'expirar digué: «Tu ens pots privar d'aquesta vida, botxí, però el Rei del món, als qui morim per les seves lleis, ens ressuscitarà a una vida eterna.» Després d'aquests va ser torturat el tercer. Tragué la llengua de seguida, tan bon punt li ho demanaren, estengué les mans sense por i digué amb una noble generositat: «Les havia rebudes del cel, però per fidelitat a les lleis del cel no les planyo i espero recobrar-les d'allà dalt.» El rei mateix i els de la seva comitiva quedaren corpresos de la valentia d'aquell noi, que tenia per no res el dolor de les tortures. Mort aquest, turmentaren el quart amb la mateixa crueltat. A punt d'expirar deia: «Ara que morim a mans dels homes, és bo de confiar en l'esperança que Déu ens dóna de ressuscitar-nos, perquè tu no ressuscitaràs pas a la vida.»

▶ Salm responsorial (16)

R. *Quan em desvetlli, us contemplaré fins a saciar-me'n, Senyor.*

Escolteu-me, Senyor, demano justícia, / escolteu el meu clam; / oiú atentament la meua defensa, / surt de llavis que no enganyen. R.

Els meus passos no abandonen els camins prescrits, / avancen segurs per les vostres rutes. / Us invoco, Déu meu, i sé que em respondreu; / us invoco, Senyor, escolteu el que us demano. R.

Protegiu-me a l'ombra de les vostres ales. / Jo vinc a veure-us demanant justícia. / Quan em desvetlli, us contemplaré fins a saciar-me'n. R.

▶ Lectura de la segona carta de sant Pau als cristians de Tessalònica (2Te 2,16-3,5)

Germans, que Jesucrist mateix, el nostre Senyor, i Déu, el nostre Pare, que ens ha estimat tant i ens ha concedit per la seva gràcia un consol etern i una bona esperança, conforti els vostres cors i els faci constants en tota mena d'obres bones i de bona doctrina. Finalment, germans, pregueu per nosaltres: que la Paraula del Senyor es propagui pertot arreu i sigui glorificada com ho ha estat entre vosaltres, i que Déu ens alliberi dels homes irresponsables i dolents, perquè no tothom té la fe. El Senyor és fidel. Ell us farà constants i us guardarà del Maligne. Us tenim tota la confiança en el Senyor, i sabem que tot això que us recomanem ja ho feu i continuareu fent-ho. Que el Senyor encamini els vostres cors a estimar Déu i sofrir amb constància com ho féu Jesucrist.

▶ Lectura de l'evangeli segons sant Lluç (Lc 20,27-38) (Versió abreujada)

En aquell temps, uns saduceus anaren a trobar Jesús. Els saduceus neguen que els homes hagin de ressuscitar. Jesús els respongué: «En el món present els homes i les dones es casen, però els qui Déu considerarà dignes de tenir un lloc en el món que vindrà i en la resurrecció dels morts no es casaran, perquè ja no podran morir mai més. Pel fet de tenir part en la resurrecció són iguals que els àngels i són fills de Déu. I que els morts han de ressuscitar, Moisès mateix ho deixa entendre en el passatge de la Bardissa que no es consumia, quan diu que el Senyor és el Déu d'Abraham, Déu d'Isaac i Déu de Jacob. Déu no és Déu de morts, sinó de vius, perquè, per a ell tots viuen.»

▶ Lectura del segundo libro de los Macabeos (2Ma 7,1-2,9-14)

En aquellos días, sucedió que arrestaron a siete hermanos con su madre. El rey los hizo azotar con látigos y nervios para forzarlos a comer carne de cerdo, prohibida por la ley. Uno de ellos habló en nombre de los demás: «¿Qué pretendes sacar de nosotros? Estamos dispuestos a morir antes que quebrantar la ley de nuestros padres.»

El segundo, estando a punto de morir, dijo: «Tú, malvado, nos atrancas la vida presente; pero, cuando hayamos muerto por su ley, el Rey del universo nos resucitará para una vida eterna.»

Después se burlaron del tercero. Cuando le pidieron que sacara la lengua, lo hizo enseguida y presentó las manos con gran valor. Y habló dignamente: «Del Cielo las recibí y por sus leyes las desprecio; espero recobrarlas del mismo Dios». El rey y su corte se asombraron del valor con que el joven despreciaba los tormentos.

Cuando murió este, torturaron de modo semejante al cuarto. Y, cuando estaba a punto de morir, dijo: «Vale la pena morir a manos de los hombres, cuando se tiene la esperanza de que Dios mismo nos resucitará. Tú, en cambio, no resucitarás para la vida.»

▶ Salmo responsorial (16)

R. *Al despertar me saciaré de tu semblante, Señor. Señor, escucha mi apelación, / atiende a mis clamores, / presta oído a mi súplica, / que en mis labios no hay engaño. R.*

Mis pies estuvieron firmes en tus caminos, / y no vacilaron mis pasos. / Yo te invoco porque tú me respondes, Dios mío; / inclina el oído y escucha mis palabras. R.

Guárdame como a las niñas de tus ojos, / a la sombra de tus alas escóndeme. / Yo con mi apelación vengo a tu presencia, / y al despertar me saciaré de tu semblante. R.

▶ Lectura de la segunda carta del apóstol san Pablo a los Tesalonicenses (2Tes 2,16-3,5)

Hermanos: Que el mismo Señor nuestro, Jesucristo, y Dios, nuestro Padre, que nos ha amado y nos ha regalado un consuelo eterno y una esperanza dichosa, consuele vuestros corazones y os dé fuerza para toda clase de palabras y obras buenas. Por lo demás, hermanos, orad por nosotros, para que la palabra del Señor siga avanzando y sea glorificada, como lo fue entre vosotros, y para que nos veamos libres de la gente perversa y malvada, porque la fe no es de todos. El Señor, que es fiel, os dará fuerzas y os librarà del Maligno. En cuanto a vosotros, estamos seguros en el Señor de que ya cumplís i seguiréis cumpliendo todo lo que os hemos mandado. Que el Señor dirija vuestros corazones hacia el amor de Dios y la paciencia en Cristo.

▶ Lectura del santo evangelio según san Lucas (Lc 20,27-38) (Versión abreviada)

En aquel tiempo, se acercaron algunos saduceos, los que dicen que no hay resurrección. Jesús les dijo: «En este mundo los hombres se casan y las mujeres toman esposo, pero los que sean juzgados dignos de tomar parte en el mundo futuro y en la resurrección de entre los muertos no se casarán ni ellas serán dadas en matrimonio. Pues ya no pueden morir, ya que son como ángeles; y son hijos de Dios, porque son hijos de la resurrección. Y que los muertos resucitan, lo indicó el mismo Moisés en el episodio de la zarza, cuando llama al Señor: "Dios de Abraham, Dios de Isaac, Dios de Jacob". No es Dios de muertos, sino de vivos: porque para él todos están vivos.»